

Portrétní fotograf/fotografka (kód: 34-038-M)

Autorizující orgán:	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Skupina oborů:	Polygrafie, zpracování papíru, filmu a fotografie (kód: 34)
Týká se povolání:	Portrétní fotograf
Kvalifikační úroveň NSK - EQF:	4

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve fotografických přístrojích, fotografickém příslušenství a záznamových médiích	4
Volba vhodného druhu fotografické techniky pro portrétní fotografii	4
Práce s modelem	4
Příprava scény a vybavení v ateliéru pro portrétní fotografii	4
Tvorba kompozice snímku a volba stanoviště záběru pro portrétní fotografii	4
Volba vhodného osvětlení a práce se světlem při fotografování portrétů	4
Fotografování portrétních snímků	4
Úprava snímku s využitím grafických programů	5
Příprava snímku pro další zpracování	4
Zhotovení kontrolního náhledu snímku na inkoustové, termosublimační nebo laserové tiskárně	4
Archivování obrazových materiálů a digitálních dat	3
Příprava digitálního obrazu pro export na web	4
Vedení povinné dokumentace	4

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve fotografických přístrojích, fotografickém příslušenství a záznamových médiích

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Rozdělit fotografické přístroje podle konstrukce a popsat jejich použití	Písemné a ústní ověření
b) Vysvětlit rozdílnosti základních typů fotografických přístrojů a jejich funkcí	Ústní ověření
c) Předvést manipulaci s fotografickým přístrojem, popsat a vysvětlit jeho funkce	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Popsat základní příslušenství fotografických přístrojů a jeho použití	Písemné a ústní ověření
e) Popsat druhy záznamových médií používaných pro ukládání fotografického obrazu	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba vhodného druhu fotografické techniky pro portrétní fotografii

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vybrat vhodný fotografický přístroj, popsat jeho technické parametry	Písemné a ústní ověření
b) Vybrat vhodný druh fotografického objektivu a filtrů pro danou fotografickou situaci a zdůvodnit jejich použití	Písemné a ústní ověření
c) Popsat vhodné fotografické příslušenství pro různé práce v oblasti portrétní fotografie	Ústní ověření
d) Předvést manipulaci s fotografickým příslušenstvím, vysvětlit základní operace s ním	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Popsat vybavení ateliéru vhodného pro fotografování portrétní fotografie	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Práce s modelem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Předvést práci s modelem při přípravě na průkazkovou fotografii	Praktické předvedení
b) Předvést práci s modelem při portrétním fotografování v ateliéru	Praktické předvedení
c) Předvést práci s modelem v pohybu a zhotovit snímek	Praktické předvedení
d) Předvést práci s modelem v plenéru a zhotovit snímek	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava scény a vybavení v ateliéru pro portrétní fotografii

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní druhy osvětlovacích zařízení včetně jejich příslušenství	Písemné a ústní ověření
b) Popsat základní vybavení ateliéru pro portrétní fotografii	Písemné a ústní ověření
c) Předvést základní uspořádání scény a osvětlovacího zařízení pro fotografii portrétu v ateliéru	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvorba kompozice snímku a volba stanoviště záběru pro portrétní fotografii

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat nejdůležitější kompoziční principy tvorby fotografického obrazu	Písemné a ústní ověření
b) Zvolit vhodné stanoviště a úhel pohledu pro záběr u portrétního snímku	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Vysvětlit rozdíly v použití základních objektivů, širokoúhlých objektivů a teleobjektivů s ohledem na perspektivní zkreslení a hloubku ostrosti záběru	Písemné a ústní ověření
d) Předvést využití jednotlivých objektivů v portrétní fotografii	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Volba vhodného osvětlení a práce se světlem při fotografování portrétů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zvolit vhodný druh osvětlení pro portrétní fotografii, vysvětlit rozdíly mezi trvalým a bleskovým světlem	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat způsoby osvětlení, které se používají v portrétní fotografii	Ústní ověření
c) Popsat využití hlavního a vedlejšího světla a osvětlení pozadí v portrétní fotografii	Ústní ověření
d) Objasnit problematiku teploty chromatičnosti světla a význam funkce nastavení bílé	Ústní ověření
e) Nastavit osvětlení scény, zvolit vhodný model osvětlení, vysvětlit způsob ovlivnění charakteru a směru světla	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Změřit a nastavit expozici, vysvětlit využití měření dopadajícího a odraženého světla	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Fotografování portrétních snímků

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit zařízení a fotografický přístroj pro portrétní fotografii	Praktické předvedení
b) Zhotovit snímek pro průkazkovou fotografii	Praktické předvedení
c) Zhotovit reprezentační portrét a snímek postavy	Praktické předvedení
d) Vyfotografovat skupinový snímek	Praktické předvedení
e) Předvést prezentaci snímku ve formě neupraveného digitálního záznamu, včetně přístroje a jeho použitého doplňkového příslušenství, kterým byl zhotoven	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Úprava snímku s využitím grafických programů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Přenést digitální obraz z fotografického přístroje do počítače	Praktické předvedení
b) Popsat grafické programy vhodné pro úpravy fotografického obrazu, porovnat jejich funkce, zvolit nejvhodnější grafický program pro daný úkol	Písemné a ústní ověření
c) Upravit hustotně a barevně fotografický obraz (např. pomocí funkce křivky, úrovně, jas a kontrast, úpravy barev)	Praktické předvedení
d) Provést jednoduché opravy obrazu pomocí nástrojů pro retuš	Praktické předvedení
e) Popsat jednotlivé datové formáty používané v grafických programech, zvolit vhodný datový formát pro uložení obrazu a obraz uložit	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava snímku pro další zpracování

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést úpravu snímku pro tisk	Praktické předvedení
b) Provést konečnou přípravu snímku pro zhotovení fotografie na digitálním minilabu	Praktické předvedení
c) Objasnit volbu barevného modelu RGB a CMYK pro jednotlivé druhy konečného zpracování fotografie	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zhotovení kontrolního náhledu snímku na inkoustové, termosublumační nebo laserové tiskárně

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat princip práce jednotlivých typů tiskáren, zvolit vhodný typ tiskárny pro tisk fotografického obrazu	Písemné a ústní ověření
b) Uvést druhy materiálů vhodných pro tisk obrazu, popsat jejich vlastnosti	Písemné a ústní ověření
c) Nastavit funkce a připravit tiskárnu pro tisk obrazu	Praktické předvedení
d) Vytisknout kontrolní náhled snímku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Archivování obrazových materiálů a digitálních dat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat vhodná média určená k archivaci digitálního obrazu, jejich použití a péči o ně	Písemné a ústní ověření
b) Popsat možnosti ukládání digitálních dat	Ústní ověření
c) Provést uložení digitálních dat na vhodné médium	Praktické předvedení
d) Popsat možnosti archivace obrazových materiálů (filmů, fotografií, tisků)	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Příprava digitálního obrazu pro export na web

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Upravit velikost snímku a jeho rozlišení s ohledem na možnosti internetového transportu	Praktické předvedení
b) Předvést stahování snímku z internetu do počítače	Praktické předvedení
c) Popsat a provést odeslání snímků z počítače pomocí elektronické pošty a datových úložišť	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení povinné dokumentace

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Orientovat se v právních předpisech v oblasti ochrany osobních dat a autorských práv (ve vztahu k portrétní fotografii)	Ústní ověření
b) Popsat způsob vedení zakázkové knihy	Ústní ověření
c) Vystavit fakturu a zjednodušený daňový doklad, vysvětlit náležitosti kolem příjmu a výdeje peněžních částek	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Předvést způsob evidence objednávek a tvorby rozpočtu, vytvořit rozpočet pro konkrétní zakázku	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam. Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.

Písemné ověření v průběhu zkoušky probíhá formou písemné práce, která obsahuje okruhy z odborných kompetencí, jež jsou součástí této profesní kvalifikace a vyžadují písemné ověření. Po vyhodnocení písemné části zkoušky může autorizovaná osoba požadovat po uchazeči ústní upřesnění odpovědí.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání fotograf a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fotografie nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti fotografie.
- b) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání fotograf a střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fotografie nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti fotografie.
- c) Vyšší odborné vzdělání v oblasti fotografie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fotografie nebo ve funkci učitele praktického vyučování nebo odborného výcviku v oblasti fotografie.
- d) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na obory fotografie, optika nebo fyzikální chemie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti fotografických služeb nebo ve funkci učitele odborných předmětů nebo odborného výcviku v oblasti fotografie.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, www.msmt.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- Profesionální digitální fotografický přístroj, objektiv podle druhu řešené zakázky,
- fotografický ateliér včetně fotografických blesků, stativů a dalšího příslušenství,
- počítač vybavený monitorem a programem pro profesionální využití pro zpracování digitální fotografie (např. Photoshop), přístup k internetu,
- tiskárna pro tisk barevných i černobílých fotografií do velikosti formátu A4,
- 1 balení fotografického papíru formátu A4, zakázková kniha, lidský model
- formulář faktury, formulář zjednodušeného daňového dokladu.

Uchazeč má po dohodě s autorizovanou osobou právo používat při vykonání praktické části zkoušky vlastní fotografický přístroj s příslušenstvím.

K Žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přípravu a přestávky) je 6 až 9 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Doba trvání písemné části zkoušky jednoho uchazeče je 60 minut. Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro osobní služby, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:

Komora fotografických živností

Slezská univerzita v Opavě

Institut tvůrčí fotografie

Matela Studio

Střední škola fotografická, filmová a televizní, o. p. s., Skalsko

Fotostudio Kráčmar

Společenstvo drobného podnikání

Střední škola - COPTH, Praha 9 (pův. Střední odborné učiliště služeb Praha 9)

FotoStudio '91

Michael - Střední škola a Vyšší odborná škola reklamní a umělecké tvorby, s. r. o.

Stanice techniků DDM hl. m. Prahy